

devlet: Brunei

yaklaşık 460.000 milyon kişi

Brunei küçük ama çok zengin ve önemli bir devlettir. Haritaya baktığımız zaman görüyoruz, Brunei Borneo adasında bulunuyor. O adanın büyük parçası Endonezya'ya bağlıdır. Kuzey tarafı ise, Malezya'nındır. Malezya'nın yarısı gene, denizin öbür tarafında, Tayland'ın güneyindedir. Borneo'da bulunan parçasının iki yarısı var: Saravak ve Sabah. Bu iki parçasının tam ortasında Brunei devleti bulunuyor.

Brunei bugüne kadar Sultan adını taşıyan bir kral tarafından güdülüyor. 360.000 kişilik bir 'cüce devlettir'. İnsanların 70% Malay halkındandır, 15% de Çinlidir. 5.765 km², yani aşağı yukarı 70 km x 80 km kadar geniştir. Eskiden Brunei sultanını devleti ondan kat kat büyüktü. Devletin zenginliği petrol ve gaz depolarına bağlıdır, Brunei'e gelir sağlayan onlardır. Sultan, bu zenginliği müslüman devletlerin arasında önem kazanmak için harcamaya çalışıyor, özellikle islamiyeti yaymakla.

Sultan, halkına iyi bakıyor; halk da ona merhametli bir baba gözüyle bakıyor. Okul ve sağlık sistemi bedavadır, vergiler de yoktur. Ama milletlerin arasında ayrım var: Malay halkı her yerde üstün tutuluyor. Mesela, ev yapmak isteyen Malaylara yardım veriliyor, üniversitelere ilk önce onlar giriyor, devlet işleri daha fazla onlara veriliyor.

Brunei'deki Malayların düşünce tarzını anlayabilmek için bilmeliyiz ki, onların arasında saygı göstermek en önemli şey sayılıyor. Kendi insanların tarafını tutmak o kadar önemli değil, ne kadar saygınlı davranmaya çalışmak. Gerçek Malay özellikle kadınlara, çocuklara, hatta hayvanlara her zaman saygılı davranıyor. Ayrıca hep diplomatik düşüncesiyle çelişkilerin arasında bir orta yolu arıyor ve kendini tutmayı biliyor. Sanki etiket olarak Malaylara "dengeli" yapıştıtabiliriz. Malayların evleri pırıl pırıl temizdir, ve dinlerine bağlı olan müslümanlar olarak elbette ne domuz eti yerler, ne de içki içerler.

Brunei kırk seneden beri askeri hükümetiyle idare ediliyor. Bu yolda devlet organlarına kontrol yok; kendi gözünde devlete zarar getiren her bir hareketi anında yasak edip yok

ederler.

Bruney'deki Malaylar Sunni müslümandır, hatta islamiyet devlet dinidir. Anayasasına göre başka dinlere de izin veriliyor, serbestçe uygulansınlar. Ama son yıllarda bu haklar giderek daha fazla kısıtlanıyor ve müslümanlıktan başka bütün dinlere baskı yapılıyor. Mesela, başka dinden olan insanlar sadece devletin kontrolü altında olan yerlerde toplantı yapabiliyor. Başka herhangi bir yerde, hatta kendi evlerinde bile toplantı yapmak yasaktır. Evangelikal imanlıların sayısı çok düşüktür; ama onlar da bu baskıların altındadırlar. 2001 senesinde kimi imanlı tutuklandı, kimileri haftalarca mahpusta kaldı. O zaman sorguya çekildiler; polis öğrenmek istedi, kim Malaylara müjdeyi getirmeye çalışıyor.

Devlet yönetiminin temeli olarak “Malay İslamiyet Krallığı” adlı bir ideoloji öğretiliyor. Onun amacı, müslümanlığı, Malay dili ve kültürünü ve de krallık sistemini bir şapka altında birleştirmektir. Bu ideoloji bütün halkı, bütün hükümeti ve devlet organlarının hepsini kontrol ediyor. Sultanın gücü sınırsızdır ve aynı zamanda islamiyetin de başıdır. Müslüman öğretisi ve yaşam tarzını korumak ve yaymak onun görevidir. Hükümetin içinde kimi güçler, Bruney'i 2020 senesine kadar ‘temiz bir müslüman devleti’ haline getirmek istiyorlar. Bu amaç için, bütün Çinlileri devletten kovmak, putperestleri müslümanlığa çevirmek ve imanlıları yok etmeye çalışıyorlar.

DUA KONULARI:

- Sultan ve onun ailesi için dua edelim: Rab kendini ona gösterson.
- Bütün halkta hakikata sevgi ve açlık olsun.
- İmanlılar sevgi ile davransınlar ve fırsatları olsun, komşularına ve arkadaşlarına İsa'nın haberini getirsinler.
- Tutuklanan imanlılar için dua edelim: mahpusta bile Rab İsa için tuz ve ışık olsunlar.